

A japán kōban közösségi rendészeti modell

The Japanese kōban community policing system

Héra Gábor

Dr. PhD., szociológus, kutató
HUN-REN Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont,
Regionális Kutatások Intézete
hera.gabor@krtk.hun-ren.hu

Absztrakt

Cél: A szerző a közösségi rendészet iránt érdeklődő hazai közönség számára kíván információt szolgáltatni a japán kōban modellről. Egyúttal arra kíván rávilágítani, hogy a rendészeti modell sikerességéhez a cikkben nevesített társadalmi és szakpolitikai adottságokra és tényezőkre is szükség van.

Módszertan: A szerző egy tanulmányút keretében interjúkon és résztvevő megfigyelésen alapuló empirikus adatgyűjtést végzett Japánban 2022-ben. Az adatfelvételt a korábban a rendőrség kötelékében dolgozó, a terepmunka időszakájában már a rendészettudományi oktatás és kutatás területén aktív professzor támogatta. Ez a támogatás sokat segített abban, hogy a szerző kapcsolatba lépjen rendőri vezetőkkel, közösségi rendőrökkel, kriminológusokkal és más szakemberekkel. Emellett sor került a témába vágó szakirodalom és jogszabályok feldolgozására is.

Megállapítások: A közösségi rendőrség sikerességéhez a kormányzati elköteleződés mellett a japán társadalomra jellemző kollektívizmus és a normakövetés is hozzájárult. Emellett szükség volt egy olyan bűnmegelőzési hálózat kiépítésére is, amely a lakosság bevonására és aktivizálásra, valamint a rendőrség és az önkéntes alapon működő helyi szervezetek együttműködésére épített.

Érték: Az eredmények alapján nyilvánvalóvá válik, hogy a közösségi rendészeti modell bevezetése vagy elemeinek átvétele során figyelemmel kell lenni az adott társadalom sajátosságaira. A cikk emellett az összehasonlító kriminológiai szerepére és lehetőségeire is felhívja a figyelmet.

Kulcsszavak: közösségi rendészet, Japán, kōban, bōhan

Abstract

Aim: The author aims to provide information on the Japanese *kōban* model for those interested in community policing. At the same time, he highlights the social and political conditions in Japan that have been necessary for the success of the *kōban* policing model.

Methodology: The author conducted an empirical data collection based on interviews and participant observation in Japan in 2022. The data collection was supported by a professor, formerly a police officer, who was active in police education and research during the fieldwork period. This support was crucial in enabling the author to contact police leaders, community police officers, criminologists and other professionals. In addition, relevant literature and legal background on the subject were analysed.

Conclusions: In addition to the commitment of the government, collectivism and norm-following, which are characteristic of Japanese society, contributed to the success of community policing. In addition, it was necessary to build a crime prevention network based on the involvement and activation of the public, and on cooperation between the police and local voluntary organisations.

Value: The results make it clear that the introduction or adoption of elements of a community policing model must take into account the specificities of the society concerned. The article also draws attention to the role and potential of comparative criminology.

Keywords: community policing, Japan, *kōban*, *bōhan*

Bevezetés

Jelen tanulmányban azon terepmunka tapasztalatait foglalom össze, amelyre 2022 őszén került sor Japánban. Az empirikus adatgyűjtés eredeti célja annak megértése volt, hogy az úgynevezett *kōban* közösségi rendőrök munkája során a helyreállító igazságszolgáltatás szemlélete mennyire érvényesül. A kutatómunka keretében megismerhettem a japán rendészeti modellt, kialakulásának történetét, az országra jellemző közbiztonság jelzőszámait, valamint a rendőrség munkáját meghatározó jogszabályokat és stratégiai dokumentumokat. Emellett közvetlenül figyelhettem meg a közösségi rendőrök és az őket támogató bűnmegelőzési szervezetek munkáját is. Terepmunkám során interjúkat készítettem, és részt vevő megfigyeléseket bonyolítottam le Tokió és Kiotó

városaiban. Kutatásom a Japan Fellowship Program finanszírozásának köszönhetően valósult meg.¹

A cikkben először a Magyarországra és Japánra jellemző közbiztonsági helyzetet hasonlítom össze egymással. Ezt követően a japán közösségi rendészeti modellt, majd az ottani közösségi rendőrök és az őket támogató bűnmegelőzési szervezetek munkáját mutatom be. Ahogy azt hangsúlyozom, a közösségi rendészeti modell hatékonyságához elengedhetetlenek voltak az ezredfordulót követő kormányzati intézkedések, ugyanis ezeknek köszönhetően a bűnmegelőzési tevékenységbe bevont, önkéntes alapon működő szervezetek és tagjaik száma ugrásszerűen megnőtt az országban. Így mára a japán közösségi rendőrök szoros együttműködésben dolgoznak a közbiztonság megteremtését feladatuknak tekintő helyi lakosokkal. A cikk ezen túlmenően hangsúlyozni kívánja a társadalmi kontextus szerepét; a bűnmegelőzés komplex rendszere a japán társadalom sajátosságai nélkül nem lehetne sikeres.

Közbiztonság Magyarországon és Japánban

Japán és Magyarország összehasonlítása során tisztában kell lennünk azzal, hogy a két ország kulturális jellemzői, társadalmi és gazdasági mutatószámai sok szempontból eltérnek egymástól. Csak néhányat megemlítve: Japán lakossága közel tízszerese a magyarországinak ([Statistics Bureau of Japan, 2022](#); [Központi Statisztikai Hivatal, 2023](#)). Természetes földrajzi határait a Japán-tenger és a Csendes-óceán alkotja, miközben hazánkhoz képest teljesen eltérő geopolitikai kihívásokkal küzd az ország. Az egy főre jutó GDP tekintetében jóval magasabb érték mérhető, mint Magyarország esetében ([OECD, 2022](#)). Az országban a keresztény lakosság aránya igen alacsony, többségben vannak a sintoista és buddhista vallásúak ([Kavanaugh & Jong, 2020](#)). Témánk szempontjából egy igen meghatározó kulturális sajátosságot is fontos kiemelni: Japánt sokan az individualista társadalom ellentétéként írják le, ahol kiemelt jelentősége van a kollektívizmusnak, a konformitásnak, a norma- és

¹ Köszönettel tartozom a tokiói Chuo Egyetemen oktató Ko Shikata professzornak, akinek folyamatos és önzetlen segítsége kulcsfontosságú volt számomra. Köszönettel tartozom továbbá a Nemzeti Közszerológiai Egyetem Rendészettudományi Doktori Iskolájának a kutatómunkámmal kapcsolatos támogatásáért.

Jelen tanulmány alapjául azok az előadások szolgáltak, amelyeket a Chuo Egyetem felkérésére 2022 szeptemberében és októberben tartottam Tokióban. Ezeknek az előadásoknak egy olyan kivonata jelent meg a *Comparative Law Review* hasábjain, amely a közösségi rendészet hazai bevezetésével kapcsolatos törekvéseket is bemutat. Ezt a témakört azonban ebben a cikkben nem tárgyalom, mivel kizárólag a japán sajátosságok bemutatására törekedtem.

szabálykövetésnek (Braithwaite, 1989; Fukushima, Sharp & Kobayashi, 2009; Hidasi, 2007; Kobayashi & Farrington 2020; Liu 2016, Markus & Kitayama, 1991; Purebl, 2020). A fenti szerzők által is képviselt narratíva szerint Japánban nagyobb jelentőséggel bír a másokhoz (személyekhez, családhoz, csoportokhoz, intézményekhez) való kapcsolódás. Ezeket a kapcsolatokat a kölcsönös bizalom, az egymás felé vállalt kötelezettségek és a lojalitás erősítik meg. A japán emberek számára nagyobb jelentősége van annak, hogy mások hogyan vélekednek róluk. Jellemzőnek mondható a konfliktuskerülés és az arra való törekvés, hogy az adott közösség tagjai ellentétek nélkül, harmóniában éljenek egymással. Ez a társadalomkép széles körben elfogadott még akkor is, ha több kutató és kutatási eredmény a társadalmi változásokra hívta fel a figyelmet. Így elsősorban az individualizmus térnyerésére (Matsumoto, 2002; Norasakkunkit & Uchida 2019; Takano & Osaka, 2018; Takano & Sogon 2008), a tradicionális nemi szerepek (Rodríguez-Planas és Tanaka 2021; Shambaugh, Nunn & Portman, 2017), illetve a személyközi kapcsolatok gyengülésére (URL1). Van, aki egyenesen arra figyelmeztet, hogy Japán kollektivistá társadalomként történő leírása félrevezető és megalapozatlan általánosításra ad lehetőséget (Croydon 2016; Dollinger, Osawa & Schirmer 2022; Takano & Osaka 1997).

Az eltérő kulturális sajátosságok mellett a közbiztonságban rejlő különbségekre is érdemes rámutatni. Japán a világ egyik legbiztonságosabb országának tekinthető. Az áldozattá válás világviszonylatban az egyik legalacsonyabb – ez a kijelentés ráadásul még abban az évben is érvényes volt, amikor Japánban a legtöbb bűncselekményt regisztrálták a II. világháború óta (OECD, 2009; Ellis, Lewis, Hamai & Williamson, 2008). 2020-ban a 100 000 lakosra jutó emberölések száma mindössze 0,25 volt. Érdemes megemlíteni, hogy ugyanebben az évben ez az érték 6,52 volt az Amerikai Egyesült Államokban (United Nations Office on Drugs and Crime, 2022). Az alábbi táblázatban néhány olyan adatot mutatok be, amely lehetővé teszi a Magyarországgal történő összehasonlítást is.

1. táblázat

Japán és Magyarország közbiztonsága statisztikai adatok tükrében

	Japán	Magyarország
Összes bűncselekmény száma 2021-ben	914 920	154 012
100 000 főre jutó bűncselekmények száma 2021-ben	729	1583
100 000 lakosra jutó emberölések száma 2020-ban	0,25	0,83
100 000 lakosra jutó rablások száma	1,1	5,6
100 000 lakosra jutó lopások száma	332	420
100 000 lakosra jutó fogvatartottak száma	36	192
100 000 lakosra jutó rendőrök száma	374	384

Forrás: A szerző saját szerkesztése (National Police Agency, 2021; Legfőbb Ügyészség, 2022; United Nations Office on Drugs and Crime, 2022; Fair & Walmsley, 2021; Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága, 2021; Statistics Bureau of Japan, 2022; Eurostat, 2022).

Mint az 1. számú táblázat adataiból is látható, Japán közbiztonsága kifejezetten jónak mondható. A 100 000 főre jutó bűncselekmények száma közel kétszer, az emberölések száma megközelítőleg háromszor magasabb hazánkban. A rablások esetében a különbség még inkább szembetűnő: Magyarország esetében ötször magasabb értéket mérhetünk. Lopások tekintetében a két ország közötti eltérés nem olyan számottevő, de még mindig jelentős; Japán esetében 332, Magyarország esetében 420 a 100 000 lakosra jutó regisztrált lopások száma. A börtönpopuláció esetében ismét szembetűnő a különbség mértéke: a büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartottak (100 000 lakosra jutó) száma megközelítőleg hatszor magasabb hazánkban, mint Japánban. A fenti különbségek annak ellenére figyelhetők meg, hogy a 100 000 főre jutó rendőrök száma közel azonos; Japán esetében 373, Magyarországon pedig 384. A két ország rendőrségének struktúrája és missziója azonban lényegesen eltér egymástól. Emiatt indokolt bemutatni a Japánra jellemző sajátos közösségi rendészeti modellt.

A japán közösségi rendészeti modell

Ebben a fejezetben több kutatási jelentés és rendőrségi dokumentum (Aldous & Leishman, 2000; Finch, 1999; Kawamura & Shirakawa, 2008; Moriyama, 1993; National Police Agency, 2021; Young, 2022, 2019), valamint személyes megfigyelés alapján adok leírást a közösségi rendőrök munkájáról. A japán közösségi rendészeti modell kulcseleme a leginkább városi környezetben

megtalálható kōban, illetve az elsősorban vidéki településeken elérhető chuzaisho. Ezek az épületek általában forgalmas helyeken, kereszteződésekben, közlekedési csomópontoknál találhatóak. A területileg illetékes rendőrkapitányság alá tartozó kōban esetében jellemzően 3–5 fő, a chuzaisho esetében általában 1 fő közösségi rendőr érhető el a lakosoknak a nap 24 órájában. Az elérhetőség érzetét az épületek kialakítása is segíti, hiszen a járókelők a nagy ablakoknak, az üvegezett (és egyébként is általában nyitott) ajtóknak köszönhetően kintről is láthatják az épületben lévőket, emellett maguk a rendőrök is gyakran az épület előtt állva teljesítenek szolgálatot. A chuzaisho a közösségi rendőrök és családtagjaik számára otthont is biztosít, így az éppen el nem érhető rendőr helyett esetenként felesége rögzíti a megkeresések tárgyát és a lakosok problémáit (aki plusz feladatai miatt rész munkaidős munkatársnak nevezhető ki).

A közel 6300 kōban, illetve 6200 chuzaisho közösségi rendőreinek feladata változatos: járőröznek, forgalomirányításért felelnek, útbaigazítják az eltévedt járókelőket, bejelentéseket rögzítenek, vagy éppen talált tárgyakat vesznek át. A központi segélyhívó számra érkező segítségkérés esetén a diszpécser mindig a bejelentés helyszínéhez legközelebbi kōban vagy chuzaisho rendőreit is értesíti, így biztosítva a gyorsabb reagálást. A feladatok közé tartozik a tanácsadás is; ennek keretében nemcsak bűnmegelőzéssel és bűncselekményekkel kapcsolatos, hanem akár személyes és családi problémákat is megosztanak a lakosok a közösségi rendőrökkel. Kiemelt feladat a helyi szereplőkkel szoros együttműködésben végzett bűnmegelőzés (amely tevékenységről részleteiben a következő fejezetben számolok be). Összefoglalva elmondható: a kōban rendszere nemcsak egy fizikai struktúrát takar, hanem egy rendészeti filozófiát is megtestesít, hiszen kifejezett célja a rendőri tevékenység fizikai kiterjesztése, ezáltal a helyi közösségek és a rendőrség közötti kapcsolat erősítése.

Hazánkban is többször felmerült a közösségi rendőrség bevezetésének és a nagyobb fokú decentralizáltságnak a szükségessége (Berei, 2018; Bezerédi 2020; Christián 2019; Christián, 2016; Korinek, 2015), azonban ilyen változtatásokra végül nem került sor. Japánban ezzel szemben a rendőrség közösségi orientáltságát több kormányzati és stratégiai dokumentum is rögzíti. Ezekben nyomon követhető, hogy az évek múlásával miként vált egyre meghatározóbbá a közösségi rendészet megközelítése. A 2003-as *Action Plan to Create a Crime-Resistant Society* (URL9) még nem használta a közösségi rendőrség vagy közösségi rendészet kifejezéseket. Azonban a bűncselekmények számának csökkentése kapcsán már referenciapontként tekintett arra a *Broken Window* elméletre (Wilson & Kelling, 1982), amely a közösségi rendőrségi modell meghatározó alaptéziseit fogalmazta meg. A *Japanese Community Police and Police Box System* című, 2005-ös dokumentum (URL10) már elnevezésében is

utal a közösségi orientáltságra. Megfogalmazása szerint a közösségi rendőrök feladatát képezi, hogy

- a helyi közösség részeként olyan tevékenységekben vegyenek részt, amelyek szorosan kapcsolódnak a lakosok mindennapi életéhez és biztonságához;
- tájékoztassák a helyi közösséget a rendőri jelenlétről, emellett támogatásuk a lakosok által szervezett önvédelmi és bűnmegelőzési tevékenységet;
- elsőként reagáljanak a segélyhívásokra.

A 2021-es keltezésű, a japán rendőrség által kiadott beszámoló már egy külön fejezetet dedikál a közösségi rendőrség témakörének ([National Police Agency, 2021](#)). Leírása szerint a közösségi rendőrök állandó és jól látható jelenlétükkel, járőrözéssel, valamint a háztartások rendszeres látogatásával szoros kapcsolatot ápolnak a közösségbe tartozó állampolgárokkal.

A japán rendészeti modellre fókuszáló első kriminológiai és rendészeti tárgyú kutatások a kōban rendszerével és közösségi orientáltságával is magyarázták a közbiztonság kitűnő mutatószámait (Ames, 1981; Bayley, 1976; [Braithwaite, 1989](#); Clifford, 1978; Haley, 1992; Parker, 2001). Habár a kōban megítélése a továbbiakban is igen pozitív maradt, azonban a fenti ok-okozati összefüggést a későbbiekben mások kétségbe vonták, és hangsúlyozták, hogy empirikus alátámasztása nincs ennek a feltételezésnek (Brogden 1999; Miyazawa, 1990; [Leishman, 2007](#)), illetve a lakosság és a rendőrség kapcsolata nem tekinthető harmonikusnak (Miyazawa, 1992). Mások úgy vélekedtek, hogy a kōban rendszerét kutatók indokolatlanul jellemzik pozitívan a japán közösségi rendészeti modellt, amelyek alacsony morállal jellemezhető, elitista és maszkulin tagjai számára a közösségi kapcsolatépítés nem prioritás ([Aldous & Leishman, 2000](#); [Yoshida, 2006, 2008, 2010](#); [Yoshida & Leishman 2006](#)). Megint mások a közösségi rendőrökkel szembeni alacsony bizalomszint és a kikényszerített tanúvallomás gyakorlata miatt kritizálták a japán rendőröket (Ellis et al., 2008). [Baradel \(2019\)](#) arra hívta fel a figyelmet, hogy a kōban rendszere kitűnően használható az állampolgárok megfigyelésére és kontrollálására. Ennek a vitának a részletes ismertetésétől ebben a cikkben eltekintek. A továbbiakban csupán arra vállalkozom, hogy felhívjam a figyelmet néhány olyan társadalmi sajátosságra, amely a kōban közösségi rendőrök munkájának hatékonyságát segíti elő.

A közösségi rendészet szövetségesei

Az ezredfordulót megelőző években a regisztrált bűncselekmények száma növekedésnek indult Japánban. Habár a II. világháborút követő évtizedekben

a rögzített esetek száma egy- és másfél millió között mozgott, 2002-re ez a szám elérte a 2,85 milliót ([Ministerial Meeting Concerning Measures Against Crime, 2003](#)). Több kutató is felhívta arra a figyelmet, hogy ez az emelkedés részint a statisztikai adatgyűjtés változásával is magyarázható, és a súlyos bűncselekmények számában valójában nem történt lényegi változás. Ennek ellenére az állampolgárok szubjektív biztonságérzete romlott: az 1997-ben mért 26%-hoz képest 2002-ben már 41% volt azoknak az aránya, akik a bűncselekmények miatt féltek vagy szorongást éreztek ([Hamai & Ellis, 2015, 2008a, 2008b, 2006; Hamai, 2013](#)). A bűnözéssel kapcsolatos közbeszéd egyre intenzívebbé vált ([Fenwick, 2004; Miyazawa, 2008](#)), a társadalomban eluralkodó morális pánikot pedig tovább erősítették a rendőrség korrupciós botrányai és az olykor emberéleteket követelő hibás intézkedései ([Johnson 2002; Kanamaya, 2011; Oyamada 2019; Tsushima & Hamai 2015](#)). A rendőrséggel szembeni bizalom ezekben az években még nemzetközi összehasonlításban is meggyengült ([Cao, Stack & Sun, 1998; Fenwick 2004; Hamai & Ellis 2008; Hamai & Ellis 2006; Kobayashi, 2020](#)). A kormányzat úgy döntött: a rendőrség és a helyi közösségek kapcsolatának, emellett a közösségi szolidaritásnak az erősítésével reagál a közbiztonsággal kapcsolatos kihívásokra. Így született meg több iránymutatás és stratégiai terv ([Ministerial Meeting Concerning Measures Against Crime, 2003; 2005; 2008](#)), amelyek (többek között) azt célozták meg, hogy 1) a bűnmegelőzéssel kapcsolatos tudatosság erősödjön, 2) az állampolgároknak legyen lehetősége aktívan részt venni a közbiztonság javítását célzó tevékenységekben, és 3) létrejöjjön egy olyan társadalmi környezet, amely nem kedvez a bűnelkövetésnek. Ezeknek a stratégiai céloknak megfelelően kerültek megerősítésre az országban már a 20. század eleje óta jelen lévő bűnmegelőzési, azaz az úgynevezett bōhan szervezetek. Ezen szervezetek köre bővült, miközben tömegével léptek be új tagok a bűnmegelőzési, közlekedésbiztonsági, tanár-szülő és szomszédsági egyesületekbe, fiatalokat támogató bizottságokba, vagy éppen a rendőrség és a szülők együttműködését támogató szervezetekbe. A változás mértékére enged következtetni, hogy a bōhan tevékenységekben részt vevő önkéntesek száma 1227%-kal nőtt 2003 és 2008 között, ez utóbbi évre elérte a 2,5 millió főt ([National Police Agency, 2018](#)). Az emelkedés ezt követően se állt le; 2016-ban már közel 2,8 millió volt a bűnmegelőzési tevékenységekben részt vevő önkéntesek száma ([Herber, 2018](#)). Az expanziót az is mutatja, hogy egyre több bōhan renrakushō (magyar fordításban „bűnmegelőzési ellenőrző pont”) került kijelölésre ([Finch, 1999](#)): ezek az otthonok egyfajta kapcsolódási pontként funkcionálnak a rendőrség és a lakosság közötti kommunikációt elősegítve. Érdekességként említhető meg, hogy a bōhan kezdeményezések tagjai sokszor korábban a rendőrség kötelékébe tartoztak, így a fokozódó bűnmegelőzési

tevékenység a nyugdíjazott rendőröknek is elfoglaltságot biztosított (Moriyama, 1993). A bōhan tevékenységét – a korábban bemutatott stratégiai terveknek megfelelően – általában üzleti szervezetek is támogatják pénzügyi juttatás formájában, vagy éppen bűnmegelőzést elősegítő egyéb programok szervezésével.

Az így megerősödött helyi szervezetek igen változatos feladatokat látnak el. Az önkéntesek többsége járőrözést vállal a lakókörnyezetében (National Police Agency, 2016). A tagok emellett gyermekeket kísérnek iskolába, információkat terjesztenek, idős lakosokat látogatnak meg, vagy éppen közterületet tisztítanak (National Police Agency, 2018). A rendőrséggel karöltve bűnmegelőzési előadások és workshopok szervezésére is sor kerül, miközben igen változatos célcsoportok vannak be.

Ahogy azt a korábbiakban már említettem, 2022 őszén lehetőségem volt terepmunkát végezni Japánban. Összesen tíz interjút készítettem rendőrökkel, a National Police Agency munkatársaival, de találkoztam kriminológusokkal, jogászokkal és ügyészekkel is. A terepmunka során nehézséget jelentett a nyelvi akadály leküzdése. Az interjúkat ugyanis angolul készítettem el, beszélgetőtársaim azonban esetenként csak nehezen tudták megfogalmazni mondanivalójukat ezen az idegen nyelven. A beszélgetések során emiatt többször tolmács segítségére volt szükségem. Ugyanakkor a terepmunka során előnyt jelentett a fogadó egyetemen oktató professzorom személye. A korábban a rendőrség kötelékében dolgozó professzor kapcsolatainak köszönhetően a témám szempontjából kiemelten fontos helyszínekre és interjúalanyokhoz is könnyen eljutottam. Ellátogattam több kōban épületbe, és részt vettem a helyi egyesületek, iskolák és fiatalok bevonásával zajló bűnmegelőzési programokon is.

Tokió város Tama kerületének rendőrkapitányságán tett látogatásom során egyértelművé vált, hogy a helyi bōhan tevékenység hogyan segíti a közbiztonság megteremtését, és így miként támogatja a közösségi rendőrök munkáját. Szombaton a reggeli órákban érkeztek meg a helyi Szülő-Tanár Egyesület és Bűnmegelőzési Egyesület által a közeli iskolákból bevont fiatalok a kerületi rendőrkapitányságra. Itt a bűnmegelőzésért felelős vezető tartott előadást a helyi hot-spotokról, a bűnözés kerületi sajátosságairól, majd az éppen Japánban is elterjedőben lévő, úgynevezett unokázós csalás veszélyeiről. A rendőrkapitány minden fiatalnak személyesen gratulált a részvételért, akik ezt követően az egyesület tagjaival és a helyi rendőrökkel közösen autós járőrözésre indultak. A végállomás a helyi kōban épületénél volt. Ez az épület forgalmas helyen, a helyi metróállomás mellett, egy bevásárlóközpont szomszédságában található. Ezen a területen a fiatalok – az egyesület tagjainak kíséretében – idős járókeleket szólítottak meg. Felhívták a figyelmüket az unokázós csalás jelenségére és veszélyeire, emellett a rendőrség által kiadott információs anyagokat adtak

át nekik. A résztvevők végig láthatósági mellényben voltak, miközben a rendőrkapitányság által kiosztott fényképes azonosítót viseltek. Az akció végén a rendőrkapitányság épületében a bűnmegelőzési szakterületért felelős vezető oklevelet adott át a fiataloknak, majd közös ebéddel zárult az esemény. Fontos hangsúlyozni, hogy a fiatalok részvétele nem csak erre az egy tevékenységre korlátozódott, ők a jövőben is támogatni kívánják a kerület bűnmegelőzését.

A leírásból látható, hogy több szereplő együttműködésére volt szükség, hiszen a helyi rendőrkapitányságon belül a bűnmegelőzésért felelős munkatársak, a köban közösségi rendőrök, iskolai tanárok, az eseményen jelen lévő szülők és egyesületi önkéntes tagok is aktív szerepet vállaltak. Az akció lehetőséget adott a bōhan idős tagjainak aktivizálására, emellett a helyi lakosok közötti személyes kapcsolatok kialakítására és megerősítésére. A helyszínen kapott visszajelzések megegyeznek Herber (2018) összegzésével: az állampolgárok önkéntes részvételét több tényező is motiválta, így elsősorban a közbiztonság megteremtése, személyes kapcsolatok kialakítása, illetve a bűnözés miatti aggodalmak.

A témával foglalkozó kutatók egy része a bōhan bűnmegelőzési potenciáljára hívja fel a figyelmet, miközben hangsúlyozza a közösség- és kapcsolatépítés szerepét is. Érdemes azonban röviden bemutatni a kritikus véleményeket is. Yoder (2011) szerint a bōhan kezdeményezésekben elsősorban a megfigyelés, nyomon követés és kontrollálás dominál. Motoyanagi (2011) úgy vélekedik, hogy ezek a bűnmegelőzést célzó szervezetek alkalmasak deviáns viselkedést tanúsítók közösségből való kizárására. Mások amiatt jelezték aggodalmukat, mert a bōhan működése kevésbé a helyi közösségben élők kezdeményezésére jön létre, illetve maga a tevékenység megerősíti a bűnözéssel kapcsolatos féltelmeket (Schimhowsky, 2021).

Nem egyértelmű, hogy a bōhan fejlesztése milyen ok-okozati kapcsolatban áll a közbiztonság jelzőszámainak alakulásával. A bűnügyi statisztikák alapján azonban pozitív változásokat figyelhetünk meg az ezredfordulót követő években Japánban. A közösségi rendőrök által megoldott bűncselekmények száma megnőtt, miközben a regisztrált bűncselekmények száma a 2002-ben mért 2,85 millióról 2020-ra 914 920 esetre csökkent (Ministry of Justice, 2021). A kormányzati szándéknak köszönhetően a lakosság bevonása és a bűnmegelőzés tereén történő aktivizálása tehát sikeres volt. Ehhez azonban szükség volt a köban közösségi (illetve az őket támogató nyugdíjas) rendőrök számának növelésére, a rendőrség közösségorientáltságának megőrzésére, a helyi közösség bevonására és aktivizálására, valamint az érintett szereplők közötti együttműködés megteremtésére (Ellis & Kyo, 2017; Herber 2018; Kanamaya, 2011; Schimhowsky, 2021). Mindezek eredményeképpen a köban közösségi rendőrök nem önmagukban, nem a helyi közösség elszigetelt tagjaként végzik a munkájukat.

Azonban még ennek a kiterjedt hálózatnak a támogatása mellett is kihívásokkal néz szembe a jelenkori kőban közösségi rendészeti modell.

Jelenkori kihívások

Ebben a fejezetben a terepmunkám során készített interjúk tapasztalatait összegyzem. Az interjúk alacsony elemszáma, a terepen töltött idő rövidsége és a nyelvi akadályok miatt nincs lehetőségem messzemenő következtetések levonására. Az adatgyűjtés során nyert információ alapján mégis néhány olyan jellemzőt mutatok be, amely a visszajelzések szerint napjainkban nehezíti a kőban közösségi rendőrok munkáját.

Mindenekelőtt a japán társadalomszerkezet változásait érdemes megemlíteni. Parker (1984) már évtizedekkel ezelőtt szembesülhetett azzal rendészeti tárgyú kutatása során, hogy a személyközi kapcsolatok meggyengülésének köszönhetően egyre nehezebbé válik a rendőrség és a helyi közösségek együttműködése. A japán rendőrség kutatási központjának jelentései hasonló következtetésre jutottak (Yasuda, 2011; [National Police Agency, 2021](#)). Ezek szerint az 1980-as évekig a közösségi szolidaritás és az állampolgárok társadalmi norma tudata fontos szerepet játszott a közbiztonság fenntartásában. A társadalmi változásoknak köszönhetően ez a fajta bűnmegelőzési potenciál azonban már közel sem olyan erős. Ugyanezt a véleményt fogalmazták meg azok a kutatók is, akik a rendőrség és a helyi közösségek kapcsolatát vizsgálták ([Aldous & Leishman, 2000](#); Brogden & Nijhar, 2005; Ellis et al., 2008; Fenwick, 2004). Emellett ezeket a nehézségeket hangsúlyozták azok az interjúalanyaim is, akiket a terepmunkám során kerestem fel. Megítélésük szerint az urbanizációval és a területi mobilitás erősödésével, valamint a helyi közösségek gyengülésével a bűnmegelőzési munka nehezebbé vált. Ez a fajta nehézség jól nyomon követhető a háztartások látogatásának előkészítése és lebonyolítása során.

Ahogy arra már korábban is utaltam, a közösségi rendőrok feladatkörébe tartozik a körzetbe tartozó háztartások évente minimum egyszer történő meglátogatása. Ezen találkozók célja a bűnmegelőzési tanácsadás és a rendőrség munkájával kapcsolatos fejlesztési javaslatok, valamint a lakossági panaszok megismerése (Brogden, 1999; Kawamura & Shirakawa, 2008; [National Police Agency, 2021](#)). A közösségi rendőrok ezen túlmenően információt is gyűjtenek, például a család összetételéről, vagy arról, hogy kivel lehet felvenni a kapcsolatot vészhelyzet esetén. Ugyanakkor interjúalanyaim visszajelzése szerint a háztartások tagjai egyre kevésbé látják szívesen az őket felkereső közösségi rendőroket. Sokan úgy érzik ugyanis, hogy a rendőri látogatás a magánszféra

átlépését jelenti. Ez az ellenérzés magyarázhatja, hogy az állampolgárok rendőrséggel szembeni elégedetlensége már évekkel ezelőtt is visszavezethető volt a látogatások tényére (Leishman, 2007).

További nehézséget rejt magában maga a működési modell; ha a kőbanban szolgálatot teljesítő közösségi rendőrök éppen járőröznek, vagy egy segélyhívást követően egy bűncselekmény helyszínére vonulnak, akkor a kőbant felkereső lakosok nem tudnak kitől segítséget kérni. A jelenség nem újkeletű: a National Police Agency 2004-es felmérése szerint a válaszadók 56%-a tapasztalt ilyen jellegű problémát (Kawamura & Shirakawa, 2008). Ez magyarázza, hogy akkor a megkérdezettek 39%-a az üres kőban miatt volt elégedetlen a helyi rendőrök munkájával (Leishman, 2007). Az adatokra reagálva a miniszterelnök 2004-es beszédében jelezte, hogy szükségesnek tartja a jelenség megszüntetését (Haimai & Ellis, 2006). Ezekben az években ugyan sor került a közösségi rendőrök számának növelésére, azonban még napjainkban is előfordul, hogy a segítséget kérők nem tudnak kihez fordulni (URL3).

Érdemes megemlíteni azt is, hogy a közösségi rendőrök szerint az egyedülálló kőban épületek biztonsági kockázatot jelenthetnek az ott szolgálatot teljesítők számára. Az elmúlt években többször próbálták megszerezni a közösségi rendőrök fegyverét (URL4; URL5), esetenként halálos kimenetelű támadások is történtek (URL6; URL7). Interjúalanyaim hangsúlyozták: a hasonló esetek elkerülése érdekében a szükséges biztonsági intézkedéseket a japán rendőrség már megtette. Az események hatására azonban a rendőrök biztonságérzete csökkent, a munkavégzéssel járó feszültség nőtt.

Összegzés

Az eddigieket összefoglalva elmondható, hogy a japán közösségi rendőrök számos kihívással néznek szembe napjainkban. Munkájukat azonban több olyan szervezet támogatja, amelyek hálózatba rendeződve, az egymás közötti információáramlást biztosítva, közösen vesznek részt a helyi bűnmegelőzési tevékenységben. Valószínűsíthető, hogy Japán kitűnő közbiztonságához ez a fajta együttműködési hálózat nagy mértékben hozzájárul. A sikeresség magyarázza, hogy már több országban és régióban – így Braziliában, Közép-Amerikában, Németország bizonyos városaiban, Indiában, Malajziában, a Fülöp-szigeteken, Szingapúrban és néhány USA államban is – már sor került a kőban modell átvételére (Bayley, 1984; Brogden & Nijhar 2005; Japan International Cooperation Agency, 2022a; Japan International Cooperation Agency, 2022b; Kocak, 2018; 2019; Martin, 2011; Singh, 2000).

A japán példa bemutatása amiatt is fontos, mert rávilágít egy érdekes ellentmondásra, amely a kitűnő közbiztonság és az ezzel együtt járó, kifejezetten rossznak mondható szubjektív biztonságérzet kapcsán figyelhető meg. Ahogy azt a korábbiakban bemutattam, a regisztrált bűncselekmények száma az ezredfordulót követően csökkenésnek indult. Ennek ellenére ebben az időszakban Japánban – világviszonylatban is – magas volt azoknak az aránya, akik sötétedés után nem érezték magukat biztonságban az utcán (OECD, 2009; Ellis et al., 2008). Az alacsony biztonságérzetre mutattak rá újabb összehasonlító kutatások is (National Police Agency, 2020; Hino, Uesugi & Asami, 2018; URL8; Tomita, 2011). Mindezek alapján elmondható, hogy a közösségi rendészeti modell bevezetése önmagában még nem jelent garanciát a szubjektív biztonságérzet megerősödésére. Ahogy arra a cikkben utaltam, a rendőrség tevékenységéhez nem vagy csak kevésbé köthető folyamatok – így a társadalomban egyre inkább megerősödő morális pánik – nagy valószínűséggel hatással voltak erre a jelenségre. Az ellentmondás részletes megértése érdekében azonban további rendészeti tárgyú kutatások megvalósítására van szükség.

Végül érdemes hangsúlyozni: a kitűnő közbiztonsághoz a társadalom kulturális sajátosságai is hozzájárulnak. A kormányzati elköteleződés mellett a kollektívizmus és a normakövetés igénye teszi hatékonyá az egész országra kiterjedő bõhan tevékenységet, amely nélkül a közösségi rendõrök munkája is jóval nehezebb lenne. Megítélésem szerint azonban nincs univerzális recept: a közösségi rendészeti modell adaptációja során is figyelemmel kell lenni az adott társadalom sajátosságaira. A kõban modell bevezetése nem várt nehézségekbe ütközhet a kevésbé kollektivistá, a deviáns viselkedés iránt elfogadóbb, vagy éppen a rendõrség és lakosság együttmûködését kevésbé támogató társadalmak esetében (Ferragi 2010; Goldsmith 2006; URL2). Emiatt fontos a közösségi rendõrök munkáját szabályozó szervezeti és mûködési rendet a helyi sajátosságokhoz illeszteni úgy, hogy a közösségi rendészet alapelvei és céljai változatlanok maradjanak.

Felhasznált irodalom

Aldous, C. & Leishman, F. (2000). *Enigma Variations: Reassessing The Kõban*. Nissan Occasional Paper Series No. 31. https://www.nissan.ox.ac.uk/sites/default/files/nissan/documents/media/nops31_0.pdf

Ames, W. L. (1981). *Police and community in Japan*. University of California Press.

Baradel, M. (2021). The rise of shaming paternalism in Japan: recent tendencies in the Japanese criminal justice system. *Trends in Organized Crime*, (24), 23–41. <https://doi.org/10.1007/s12117-019-09357-8>

- Bayley, D. H. (1991). *Forces of order: policing modern Japan*. University of California Press.
- Berei R. (2018). A közösségi rendőrségi gondolkodásmód alkalmazására irányuló törekvések az 1990-es évek második felében Magyarországon. *Themis*, 5–39.
- Bezerédi I. (2020). Biztos út..., avagy gondolatok az egyes rendészeti feladatot ellátók tevékenységéről. *Hadtudományi Szemle*, 13(1), 147–157. <http://doi.org/10.32563/hsz.2020.1.11>
- Braithwaite, J. (1989). *Crime, shame and reintegration*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511804618>
- Brogden, M. (1999). Community policing as Cherry Pie. In Mawby, R. I. (Ed.), *Policing Across the World: Issues for the 21st Century* (pp. 167–187). UCL Press.
- Brogden, M. & Nijhar, P. (2005). *Community Policing. National and international models and approaches*. Willan Publishing.
- Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága (2021). *Évkönyv. Büntetés-végrehajtási szervezet. 2021*. Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága.
- Cao, L., Stack, S. & Sun, Y. (1998). Public Attitude towards the Police: A Comparative Study between Japan and America. *Journal of Criminal Justice*, 26(4), 279–289.
- Christián L. (2019). Egy feledésbe merülő közösségi rendészeti modellkísérlet margójára. In Gaál Gy. & Hautzinger Z. (Szerk.), *Gondolatok a rendészettudományról* (pp. 79–88). Magyar Rendészettudományi Társaság.
- Christián L. (2016). Rendőrség és rendészet. In Jakab A. & Gajduschek Gy. (Szerk.), *A magyar jogrendszer állapota* (pp. 681–707). MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont.
- Clifford, W. (1978). Science, Culture and Criminal Justice in Asia. *International Journal of Comparative and Applied Criminal Justice*, 2(2), 191–205.
- Croydon, S. (2016). *The politics of police detention in Japan*. Oxford University Press.
- Dollinger, B., Osawa, S., & Schirmer, S. (2022). Constructions of Deviance by Japanese and German Youth: A Criminological Comparison as a ‘Bottom-Up’ Project. *Youth Justice*, 22(2), 206–221. <https://doi.org/10.1177/14732254211020119>
- Ellis, T. & Kyo, A. (2017). Reassessing Juvenile Justice in Japan: Net widening or diversion? *The Asia-Pacific Journal*, 9(2), 1–13. <https://apjjf.org/2017/09/Ellis.html>
- Ellis, T., Lewis, C., Hamai, K. & Williamson, T. (2008). Japanese Community Policing Under the Microscope. In Williamson, T. (Eds.), *The Handbook of Knowledge-Based Policing Current Conceptions and Future Directions* (pp. 175–198). John Wiley & Sons Ltd.
- Eurostat (2022). *Personnel in the criminal justice system by sex - number and rate for the relevant sex group*. https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-datasets/-/CRIM_JUST_JOB
- Fair, H. & Walmsley, R. (2021). *World Prison Population List*. Institute for Crime and Justice Policy Research. https://www.prisonstudies.org/sites/default/files/resources/downloads/world_prison_population_list_13th_edition.pdf
- Fenwick, M. (2004). ‘Crime Talk’ and Crime Control in Contemporary Urban Japan. In Ferrel, J., Hayward, K., Morrison, W. & Presdee, M. (Eds.), *Cultural Criminology Unleashed* (pp. 193–206). The Glasshouse Press.

- Ferragi, C. A. (2010) *Kōban* and the Institutionalization of Community Policing in São Paulo. *The Journal of Social Science*, 70, 25–51.
- Finch, A. J. (1999). The Japanese Police's Claim to Efficiency: A Critical View. *Modern Asian Studies*, 33(2), 483–511. <http://www.jstor.org/stable/313176>
- Fukushima, M., Sharp, S. F. & Kobayashi, E. (2009). Bond to Society, Collectivism, and Conformity: A Comparative Study of Japanese and American College Students. *Deviant Behavior*, 30(5), 434–466. <http://www.tandfonline.com/10.1080/01639620802296212>
- Goldsmith, A. (2006). Policing after Conflict: Peace-Building and the Responsibility to Protect. In Dolgopol, U. & Gardam, J. (Eds.), *The Challenge of Conflict International Law Responds* (pp. 21–49). Martinus Nijhoff Publishers.
- Haley, J. O. (1992). Victim-Offender Mediation: Japanese and American Comparisons. In Messmer, H. & Hans-Uwe O. (Eds.), *Restorative Justice on Trial. Pitfalls and Potentials of Victim-Offender Mediation. International Research Perspectives* (pp. 105–130). Springer.
- Hamai, K. & Ellis, T. (2015) Crime and Punishment in Japan. In W. Jennings, G. Higgins & Maldonado-Molina, M. (Eds.) *The Encyclopedia of Crime and Punishment*. John Wiley & Sons. <https://doi.org/10.1002/9781118519639.wbecpx227>
- Hamai, K. (2013). なぜ犯罪は減少しているのか. *Japanese Journal of Sociological Criminology*, 38, 53–77. https://doi.org/10.20621/jjscrim.38.0_53
- Hamai, K. & Ellis, T. (2008a). Japanese criminal justice: Was reintegrative shaming a chimera? *Punishment & Society*, 10(1), 25–46. <https://doi.org/10.1177/1462474507084196>
- Hamai, K. & Ellis, T. (2008b). Genbatsuka: Growing Penal Populism and the Changing Role of Public Prosecutors in Japan. *Japanese Journal of Sociological Criminology*, 33, 67–92. https://doi.org/10.20621/jjscrim.33.0_67
- Hamai, K. & Ellis, T. (2006). Crime and criminal justice in modern Japan: From re-integrative shaming to popular punitivism. *International Journal of the Sociology of Law*, 34(3), 157–178. <https://doi.org/10.1016/j.ijsl.2006.08.002>
- Herber, E. (2018). Crime prevention in Japan orchestration, representation and impact of a volunteering boom. *International Journal of Law, Crime and Justice*, 54, 102–110. <https://doi.org/10.1016/j.ijlcj.2018.03.005>
- Hidasi J. (2007). Japán a 21. század első évtizedében. *EU Working Papers* 4, 4–16. <http://publicaciotar.repositorium.uni-bge.hu/289/>
- Hino, K., Uesugi, M. & Asami, Y. (2018). Official Crime Rates and Residents' Sense of Security Across Neighborhoods in Tokyo, Japan. *Urban Affairs Review*, 54(1), 165–189. <https://doi.org/10.1177/1078087416667619>
- Japan International Cooperation Agency (2022a). Governance. https://www.jica.go.jp/english/our_work/thematic_issues/governance/activity.html
- Japan International Cooperation Agency (2022b). *International Cooperation*. https://www.npa.go.jp/english/Police_of_Japan/2020/poj2020_p55-56.pdf
- Johnson, D. T. (2002). *The Japanese Way of Justice. Prosecuting Crime in Japan*. Oxford University Press.

- Kanamaya, T. (2011). *A Decade from Police Reforms in Japan, has a Police for the People been Realized?* Academy of Criminal Justice Science Annual Meeting 2010.02.25. Academy of Criminal Justice Science. https://www.npa.go.jp/english/keidai/Guidelines_of_Police_Policy/A_DECADADE_FROM_POLICE_REFORMS_IN_JAPAN.pdf
- Kavanaugh, C. M. & Jong, J. (2020). Is Japan Religious? *Journal for the Study of Religion, Nature and Culture*, 14(1), 152–180. <https://doi.org/10.1558/jsrnc.39187>
- Kawamura, N. & Shirakawa, Y. (2008). Current Developments Affecting the Japanese *Kōban* System Community Policing. In Williamson, T. (Eds.), *The Handbook of Knowledge-Based Policing: Current Conceptions and Future Directions* (pp. 157–174). John Wiley & Sons. Fouts
- Kobayashi, E. & Farrington, D. P. (2020). Why Is Student Deviance Lower in Japan Than in the United States? Influences of Individual, Parental, Peer, Social, and Environmental Factors. *International Criminal Justice Review*, 30(4), 365–385. <https://doi.org/10.1177/1057567720939262>
- Kobayashi, Y. (2020). Assessing Police Oversight and the Complaint Review System in Japan. *Meiji Journal of Governance Studies*, 5, 15–28. <http://hdl.handle.net/10291/21117>
- Kocak, D. (2018). *Rethinking Community Policing in International Police Reform: Examples from Asia*. Ubiquity Press. <https://doi.org/10.5334/bcb>
- Kocak, D. (2019). On the Spatial-temporal Diffusion of Community Based Policing from Japan to Peninsula Southeast Asia: The Case of Timor-Leste. *Journal of Intervention and Statebuilding*, 13(1), 25–40. [10.1080/17502977.2018.1516390](https://doi.org/10.1080/17502977.2018.1516390)
- Korinek L. (2015). Rendszerváltozás a belügyben. *Belügyi Szemle*, 63(1), 5–33. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2015.1.1>
- Központi Statisztikai Hivatal (2023). *Népesség és népmozgalom*. <https://www.ksh.hu/nepesség-es-nepmozgalom>
- Legfőbb Ügyészség (2022). *Tájékoztató a bűnözés 2020. évi adatairól*. <http://ugyeszseg.hu/wp-content/uploads/2023/01/tajekoztato-a-bunozes-2021-evi-adatairol.pdf>
- Leishman, F. (2007). *Kōban: Neighbourhood Policing in Contemporary Japan*. *Policing: A Journal of Policy and Practice*, 1(2), 196–202. <https://doi.org/10.1093/policing/pam025>
- Liu, J. (2016). Asian Paradigm Theory and Access to Justice. *Journal of Contemporary Criminal Justice*, 32(3), 205–224. <https://doi.org/10.1177/1043986216656681>
- Markus, H. R. & Kitayama, S. (1991). Culture and the Self: Implications for Cognition, Emotion, and Motivation. *Psychological Review*, 98(2), 224–253.
- Martin, G. (2011). *Community Policing in Central America: The Way Forward*. United States Agency for International Development. https://pdf.usaid.gov/pdf_docs/pa00j7q7.pdf
- Matsumoto, D. (2002). *The New Japan. Debunking Seven Cultural Stereotypes*. Intercultural Press.
- Ministerial Meeting Concerning Measures Against Crime (2003). Action Plan to Create a Crime-Resistant Society. https://www.npa.go.jp/english/keidai/Guidelines_of_Police_Policy/action_plan.pdf
- Ministerial Meeting Concerning Measures Against Crime (2005). 安全・安心なまちづくり 全国展開プラン <https://www.kantei.go.jp/jp/singi/hanzai/dai5/5siryou1-4.pdf>

- Ministerial Meeting Concerning Measures Against Crime (2008). 犯罪に強い社会の実現のための行動計画 2008 - 「世界一安全な国、日本」の復活を目指して - <https://www.kantei.go.jp/jp/singi/hanzai/081222keikaku2008.pdf>
- Ministry of Justice (2021). *White Paper on Crime*. Japan: Ministry of Justice, Research and Training Institute.
- Miyazawa, S. (1990). Learning Lessons from Japanese Experience in Policing and Crime: Challenge for Japanese Criminologists. *Kobe University Law Review*, (24), 29–61.
- Miyazawa, S. (2008). The politics of increasing punitiveness and the rising populism in Japanese criminal justice policy. *Punishment & Society*, 10(1), 47–77. <https://doi.org/10.1177/1462474507084197>
- Moriyama, T. (1993). Community Policing in Japan – Formal and Informal Aspects. In Dölling D. & Feltes, T. (Eds.), *Community policing. Comparative Aspects of Community Oriented Police Work*. Felix Verlag.
- Motoyanagi, T. (2011). 犯罪統制と排除 — 犯罪機会論の台頭 —. *Waseda Journal of Social Sciences*, 18, 33–48. <http://hdl.handle.net/2065/35089>
- National Police Agency (2021). *Police of Japan*. https://www.npa.go.jp/english/Police_of_Japan/police-of-japan2021/001/001.pdf
- National Police Agency (2020). *Crime situation in 2020*. Commissioner General’s Secretariat of the National Police Agency.
- National Police Agency (2018) 防犯ボランティア団体の活動状況等について. <https://www.npa.go.jp/safetylife/seianki55/news/doc/20180330.pdf>
- National Police Agency (2016). 自主防犯活動を行う地域住民・防犯ボランティア団体の活動状況について. <https://www.npa.go.jp/safetylife/seianki55/news/doc/seianki20160318.pdf>
- Norasakkunkit, V. & Uchida, Y. (2019). Two Studies Suggesting Changing in Cultural Norms in Japan. *Journal of Integrated Creative Studies*, (9), 1–6.
- OECD (2009). Crime victimisation. In *Society at a Glance 2009: OECD Social Indicators*. OECD Publishing. https://doi.org/10.1787/soc_glance-2008-32-en
- OECD (2022). Gross Domestic Product. <https://data.oecd.org/gdp/gross-domestic-product-gdp.htm>
- Oyamada, E. (2019). Combating police corruption in Japan: new challenges ahead? *Asian Education and Development Studies*. 9(2), 145–156. <https://doi.org/10.1108/AEDS-05-2018-0102>
- Parker, L. C. (1984). *The Japanese Police System Today: An American Perspective*. Kodansha International.
- Purebl Gy. (2020) A személyiség fejlődése keleten és nyugaton, és ezek néhány klinikai vonatkozása. *Lege Artis Medicinæ*, 30(1-2), 9–13. <https://doi.org/10.33616/lam.30.001>
- Rodríguez-Planas, N. & Tanaka, R. (2021). *Gender Norms and Women’s Decision to Work: Evidence from Japan*. Institute of Labor Economics.
- Schimkowsky, C. (2021). Crime prevention in a low-crime nation: an enquiry into Japanese *bōhan* initiatives. *Contemporary Japan*, 33(2), 148–168. <https://doi.org/10.1080/18692729.2020.1852363>

- Shambaugh, J., Nunn, R. & Portman, B. (2017). *Lessons from the Rise of Women's Labor Force Participation in Japan*. Brookings.
- Singh, J. (2000). *Community Policing in the Context of Singapore*. 112th International Training Course. Visiting Experts' Papers. https://www.unafei.or.jp/publications/pdf/RS_No56/No56_14VE_Singh1.pdf
- Statistics Bureau of Japan (2022). *Statistical Handbook of Japan 2022*. <https://www.stat.go.jp/english/data/handbook/c0117.html>
- Takano, Y. & Osaka, E. (1997). "Japanese collectivism" and "American individualism". Reexamining the dominant view. *The Japanese Journal of Psychology*, 68(4), 312–327.
- Takano, Y. & Osaka, E. (2018). Comparing Japan and the United States on individualism/collectivism: A follow-up review. *Asian Journal of Social Psychology*, 21, 301–316. <https://doi.org/10.1111/ajsp.12322>
- Takano, Y. & Sogon, S. (2008). Are Japanese More Collectivistic Than Americans?: Examining Conformity in In-Groups and the Reference-Group Effect. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 39(3), 237–250. <https://doi.org/10.1177/0022022107313902>
- Tomita, K. (2011). Action Plan for the Realization of a Society Resistant to Crime 2008. In Police Policy Research Center (Eds.), *General Development of Crime Prevention Policies. Lesson from Japanese Experience* (pp. 20–27). National Police Academy.
- Tsushima, M. & Hamai, K. (2015). Public Cooperation with the Police in Japan: Testing the Legitimacy Model. *Journal of Contemporary Criminal Justice*, 31(2), 212–228. <https://doi.org/10.1177/1043986214568836>
- Wilson, J. Q. & Kelling, G. L. (1982). Broken windows. The police and neighborhood safety. *The Atlantic*. March 1., 29–36.
- Yasuda, T. (2011). Opening Address. In Police Policy Research Center (Eds.), *General Development of Crime Prevention Policies. Lesson from Japanese Experience* (pp. 1–2). Tokyo: National Police Academy.
- Yoder, R. S. (2011). *Deviance and Inequality in Japan: Japanese Youth and Foreign Migrants*. Policy Press.
- Yoshida, N. (2006). *Kōban* and Its Police Culture. [交番再訪 – POLICE CULTURE 論を通して見る警察官の姿]. *The Sociology of Law*, (65), 148–163. https://doi.org/10.11387/jsl1951.2006.65_148
- Yoshida, N. (2008). *More Legitimacy, Less Policing: A Case Study of Japanese Police*. [警察の正統性追求と警察活動の低下] *The Sociology of Law*, (69), 183–208. https://doi.org/10.11387/jsl.2008.69_183
- Yoshida, N. (2010). Exploring Japanese Cop culture through Questionnaire Survey [日本における警察官職業文化 調査票調査によって]. *The Sociology of Law*, (72), 250–283. https://doi.org/10.11387/jsl.2010.72_250
- Yoshida, N. & Leishman, F. (2006). Japan. In T. Jones & T. Newburn (Eds.) *Plural Policing. A comparative perspective* (pp. 222–238). Routledge.

- Young, A. (2022). Architecture as affective law enforcement: Theorising the Japanese Kōban. *Crime, Media, Culture*, 18(2), 183–202. <https://doi.org/10.1177/1741659021993527>
- Young, A. (2019). Japanese Atmospheres of Criminal Justice. *The British Journal of Criminology*, 59(4) 765–779. <https://doi.org/10.1093/bjc/azy073>

A cikkben található online hivatkozások

- URL1: “Social Ties” and “Community” Weakening in Japan: CR Factory Community White Paper 2016. <https://www.jnpoc.ne.jp/en/reports/social-ties-and-community-weakening-in-japan-cr-factory-community-white-paper-2016/#>
- URL2: A. Problems in Implementing the Japanese Kōban System in Other Countries. CGS online. http://web.icu.ac.jp/cgs_e/2009/12/problems-in-implementing-the-j.html
- URL3: Police scramble for ways to protect victims at empty ‘kōban’. <https://www.asahi.com/ajw/articles/13961491>
- URL4: Man arrested for assaulting police officer while attempting to steal gun at Shibuya kōban. <https://japantoday.com/category/crime/man-arrested-for-assaulting-police-officer-while-attempting-to-steal-gun-at-shibuya-kōban>
- URL5: The Asahi Simbun. Shocking though they are, attacks on police officers not very rare. <https://www.asahi.com/ajw/articles/13062849>
- URL6: Police officer in kōban stabbed to death in Sendai; attacker shot dead. <https://japantoday.com/category/crime/police-officer-in-kōban-stabbed-to-death-in-sendai-attacker-shot-dead>
- URL7: Man who killed kōban police officer, security guard to undergo psychiatric evaluation. <https://japantoday.com/category/crime/man-who-killed-kōban-police-officer-security-guard-to-undergo-psychiatric-evaluation>
- URL8: Over 50% in Japan feel public safety worsened in last 10 years, survey finds. <https://www.japantimes.co.jp/news/2022/09/30/national/gsd-f-sexual-assault/>
- URL9: Action Plan to Create a Crime-Resistant Society. https://www.npa.go.jp/english/keidai/Guidelines_of_Police_Policy/action_plan.pdf
- URL10: Japanese Community Police and Police Box System. https://www.npa.go.jp/english/keidai/Guidelines_of_Police_Policy/JapaneseCommunityPolice.pdf

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

- Héra G. (2024). A japán kōban közösségi rendészeti modell. *Belügyi Szemle*, 72(1), 113–131. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2024.1.7>